

عنوان مقاله:

تحول‌گرایی مرحله تحت نظر پلیسی در فرایند دادرسی کیفری ایران در چشم انداز تطبیقی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش‌های دانش انتظامی، دوره 21، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 39

نویسندگان:

علی دهقانی -

محمد آشوری - ()

منصور رحمدل - ()

محمد علی اردبیلی - ()

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: امروزه در پرتو اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای تدبیر تحت نظری پلیسی بعنوان یک اقدام سالیب آزادی و مغایر با حق آزادی و امنیت شخصی تحولات گسترده‌ای را به ویژه در حقوق دفاعی متهم یا مظنون در خود دیده است این تحولات که در جهت جلوگیری از نقض حقوق افراد تحت نظر صورت گرفته و جنبه حمایتی دارد تا آنجا پیش‌رفته که تحت نظری نه صرفاً بعنوان اقدامی پلیسی که طی آن شخص متهم یا مظنون به ارتکاب جرم، در بازداشت و تحت بازجویی ما مورین پلیس قرار می‌گیرد، بلکه بعنوان یکی از مراحل فرایند دادرسی کیفری تلقی شده که در آن افراد تحت نظر از کلیه حقوق دفاعی برخوردارند. در همین راستا قوانین داخلی کشورها مقرراتی را جهت ضابطه‌مند کردن این مرحله از فرایند دادرسی کیفری و عادلانه و منصفانه نمودن آن، تدوین نموده‌اند. در کشورمان علیرغم تحولات صورت گرفته نسبت به مرحله تحت نظری، همچنان این مرحله بعنوان یکی از مراحل فرایند دادرسی کیفری پذیرفته نشده است و اختیارات پلیس نیز محدود می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر، بررسی مقررات تحت نظری، اختیارات و تکالیف پلیس در زمان حضور متهم در آن مرجع و رویکرد قانونگذار کشورمان راجع به آن با نگاهی تطبیقی خواهد بود. روش این پژوهش، از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی-تحلیلی است. تحقیق با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و بهره‌گیری از منابع مختلف موجود و اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای و مقررات برخی کشورها انجام شده است. یافته‌ها و نتایج: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که با وجود تحولات گسترده صورت گرفته در مرحله تحت نظر و پیش‌بینی تکالیفی برای پلیس و حقوق دفاعی برای اشخاص تحت نظر، ولی اختیارات پلیس در این مرحله و حق دفاع افراد تحت نظر محدود بوده و اختیار تقاضای افزایش مدت تحت نظری از سوی پلیس در صورت ضرورت برای حفظ امنیت و دفاع از جامعه در جرایم مهم با نظارت مقام قضایی پیش‌بینی نشده است. مهمتر اینکه مرحله تحت نظری بعنوان یکی از مراحل فرایند دادرسی کیفری لحاظ نشده است، در حالیکه می‌توان با استفاده از ظرفیت پلیس و با نظارت مقام قضایی و ضمن رعایت حقوق دفاعی متهمین در جهت کشف واقع و دفاع از جامعه و امنیت آن بویژه در جرایم تروریستی، به پلیس اختیار تقاضای افزایش مدت تحت نظری را برای تکمیل تحقیقات اعطاء کرد، از طرفی تحت نظر قرار دادن متهم یا مظنون را صرفاً محدود به جرایم دارای مجازات حبس نمود.

کلمات کلیدی:

تحت نظر، متهم، مظنون، پلیس، قانون آئین دادرسی کیفری، اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

